

La meua història i la teua història

Nivell de dificultat: 1

Edat recomanada:

> 8 anys.

Intenció educativa:

- Entrenar habilitats comunicatives.
- Valorar la importància d'una comunicació amb condicions.
- Valorar la necessitat de donar temps perquè cada part expliqui la seva versió del conflicte amb tranquil·litat.

Resum: Joc de rol on posem l'atenció a analitzar com un personatge escolta l'altre.

Temps: 30 minuts.

Tipus: Interior, joc de rol.

Grup: De 6 a 20, grups de 3.

Material: Llapis i paper per als observadors. Fitxes de rol (annex).

Desenvolupament

- Fem grups de 3 personatges: el primer vol jugar a futbol (Pere), la segona vol seguir jugant a bàsquet (Alèxia) i el tercer fa d'observador.
- Com en qualsevol joc de rol, deixem uns moments perquè cada actor es fiqui dins del personatge. Cada actor ha de respectar la informació de què disposi —en especial allò que està destacat—, però tot allò que no estigui descrit s'ho poden imaginar.
- Un cop els personatges s'han situat, recordem el context de la situació de l'Alèxia i en Pere.
- Comença en Pere i explica la seva història, com se sent i com veu tot el que ha passat. L'Alèxia escolta. Deixem una estona perquè els actors es fiquin al personatge i aquests agafin vida.
- L'observador, seguint les pautes del dinamitzador, anota què passa:
  - Qui parla: parla de l'altra persona? Parla d'ell mateix i de com se sent? Generalitza o se centra en el que ha passat? S'allunya del tema? Crida? Insulta? Està tranquil? El mira als ulls?, etc.
  - Qui escolta: l'escolta? El talla? No el deixa parlar? Jutja? Critica? El mira als ulls? Està tranquil? Hi treu importància? El menysprea?
- Parem la dinàmica. En petits grups avaluen i comenten aquelles coses que els observadors han notat que dificultaven i aquelles que ajudaven. Insistim en què és important respectar l'espai de temps necessari perquè cada una de les parts expliqui la seva versió, encara que ens sembli reiteratiu.
- Repetim l'exercici intercanviant els rols, ara l'Alèxia explica com ho ha vist i en Pere l'escolta. Intentem posar en joc tots els comentaris que han sortit a l'avaluació per millorar l'escolta. Els deixem un temps per veure com evoluciona la conversa, com a mínim fins que es faci un segon torn de paraules, on cada personatge explica com ho veu després d'haver escoltat el seu amic.
- Avaluació, posada en comú i conclusions.

Valoració i conclusions

Com s'ha sentit la persona que parlava al principi? I al final? Què ho ha originat?

Com s'ha sentit qui escoltava?

Quines coses fan sentir-se escoltat? Quines no?

Quines coses faciliten la comunicació? Quines la dificulten?

Ha canviat la percepció dels personatges des del principi fins al final de la conversa?

Altres indicacions

Us pot anar bé fer aquesta activitat en el context d'una seqüència didàctica amb les activitats "Les necessitats de l'Alèxia i en Pere", "Solucions" i "Acords".

L'activitat "Percepcions" també us pot servir per complementar aquesta activitat.

La meva història i la teva història

Propostes d'acció

Quan tingueu un conflicte escolteu amb atenció la versió de l'altra part i expliqueu amb cura la vostra versió.

Annex La meva història i la teva història

Fitxes de rol (un requadre per jugador/a)

Alexia

A tu t'agrada molt el bàsquet, jugues en un equip i et va molt bé, ets molt bona encistellant i és l'única cosa en què sempre t'escullen entre els primers. En canvi en futbol gairebé mai fas gols i t'avorreixes. Saps que a en Pere li agrada més el futbol, però ahir ja vau jugar a futbol i no tens ganes de tornar-hi; tot i que no vau pactar res, creus que avui toca jugar a bàsquet.

El Pere és un bon amic teu, sou veïns i fa molt temps que us coneixeu. Tu no tens gaires amics i comptes molt amb ell, ets tímida i et costa relacionar-te amb el grup.

T'has enfadat perquè en Pere s'ha endut la pilota sense dir-te res i t'ha deixat sola. Et sents dolguda i decebuda.

Pere

A tu t'agrada el futbol, tot i que te'n surts bé en tots els esports, el futbol és el preferit. Tens una mala ratxa de bàsquet, avui no has aconseguit encistellar gairebé cap pilota i això t'enrabia. Li has dit tres cops a l'Alèxia de canviar de joc i no hi ha manera, ella només vol jugar a bàsquet.

A la classe tens molts amics. L'Alèxia és una bona amiga teva, de les millors, sou veïns i fa molt temps que us coneixeu. T'agrada jugar amb l'Alèxia, però et molesta que sigui tan tímida amb els altres companys.

Finalment decideixes agafar la pilota i anar a buscar els altres companys per jugar a futbol, tu has demanat la pilota a la monitora i, per tant, tu tens dret a decidir a què jugar.

Observador

Observa els teus companys. La teva missió és observar-los i anotar aquelles coses que més et cridrin l'atenció:

- La persona que escolta: fa preguntes? Quin tipus de preguntes? Faciliten que l'altre s'expliqui millor o distorsionen la conversa? Com gesticula? Com utilitza la mirada? Què fa amb els silencis? Recapitula i ajuda a situar l'altre? Parla molt? Gens? Canvia de tema? Parla de si mateix? Treu importància a la preocupació de l'altre? Dóna consells sense que se li demanin? Fa judicis sense que se li demanin? Etc.

- Qui parla: parla de com se sent i com li afecta a ell el que ha passat? O parla més de l'altre? Generalitza ("tu sempre...", "tots opinen que tu...") o se centra en els fets concrets que han passat? Crida? Insulta? Està tranquil?

Les necessitats de l'Alèxia i en Pere

Nivell de dificultat: 2

Edat recomanada:

> 8 anys.

Intenció educativa:

- Diferenciar les posicions de les necessitats.
- Identificar la necessitat en un conflicte.

Resum: Recuperem el cas de l'Alèxia i en Pere per identificar-ne posicions i necessitats.

Temps: Aproximadament 15 minuts.

Tipus: Interior, exercici.

Grup: De 6 a 25, gran grup

Desenvolupament

Un cop enteses les diferències entre posicions i necessitats, recupereu el cas de l'Alèxia i en Pere i debateu sobre les necessitats que s'amaguen darrere aquest conflicte. Feu-ne una llista.

Valoració i conclusions

Quines són les posicions? Quines les necessitats?

Ens ha costat molt identificar-les?

Què ens cal per diferenciar posicions de necessitats?

Altres indicacions

En l'exercici, la posició (què vull) d'en Pere és "jugar a futbol" i la de l'Alèxia, "jugar a bàsquet".

Les necessitats (com és que ho vull, què em passa que em fa voler-ho) es correspon amb coses del tipus: necessitat de jugar, moure el cos i descarregar energia, tenir amics, no perdre el meu amic, no sentir-me rebutjada, etc. És important que en la reflexió quedi clara la diferència.

Us pot anar bé fer aquesta activitat en el context d'una seqüència didàctica amb les activitats "La meva història, la teva història", "Solucions" i "Acords".

Propostes d'acció

Davant els conflictes propis intenteu identificar les vostres necessitats i explicitar-les per poder superar la vostra posició.

Nivell de dificultat: 1

Edat recomanada:

> 8 anys.

Intenció educativa:

- Reflexionar sobre el paper de la creativitat en la transformació de conflictes.
- Conèixer la pluja d'idees com a metodologia de recerca de solucions.

Resum: Fer una pluja d'idees per buscar solucions al problema de l'Alèxia i en Pere. Abans farem alguns exercicis d'escalfament per garantir la creativitat.

Temps: Aproximadament 30 minuts.

Tipus: Interior, exercicis de creativitat.

Grup: De 6 a 20.

Material: Llapis de colors i paper.

Desenvolupament

1a part. Fem alguns jocs d'escalfament:

- Demanem als nens i nenes que dibuixin una flor. Observem la similitud de les diferents flors, és fàcil que moltes s'assemblin notablement. Tanmateix al món hi ha moltes flors diferents.

- Fem un gargot i els demanem que a partir del gargot (el mateix per a tots) dibuixin una flor. És fàcil que s'incrementi la diversitat de flors davant un suggeriment extern. Els demanem que l'ampliïn fent un ram de flors ben gran i bonic, on no hi hagi dues flors iguals. Així treballem la **imaginació**.

Davant els dibuixos de les flors, ens adonem que hi poden haver tantes flors diferents com persones, però que espontàniament, i si no ens donen cap suggeriment, tendim a fer-les molt similars. Això és el que sovint ens passa quan busquem solucions: ens bloquegem en "la de sempre" i no som capaços d'anar més enllà. Per aquest motiu, cal ajudar-nos utilitzant tècniques que fomentin la creativitat i entrenar-nos en habilitats per a la creativitat.

- Fem un dibuix del tipus dels de l'annex i demanem al grup que faci una llista, el més llarga possible, de coses que pot representar aquest dibuix. Repetim l'exercici amb dos o tres dibuixos diferents per treballar la **fluidesa**.

2a part. Pluja d'idees.

Expliquem que l'objectiu és imaginar el màxim nombre de solucions possibles al conflicte entre l'Alèxia i en Pere i fer-ne una llista. Un educador anotarà les idees i l'altre dinamitzarà que no parin de sortir-ne (si cal proposar-ne algunes per animar al grup que en digui ho farà).

Hi ha quatre regles fonamentals que tothom ha de respectar:

- Totes les crítiques estan prohibides.
  - Qualsevol idea és benvinguda, per absurda que sembli.
  - Com més idees, millor (tantes com sigui possible).
  - D'una idea proposada en pot sorgir una altra de nova, l'associació entre idees és desitjable.
- Marquem un nombre d'idees desitjable com a objectiu i el temps que durarà la pluja d'idees — temps per aconseguir l'objectiu.

Recordem la situació del conflicte i comencem.

Valoració i conclusions

Ha estat fàcil? Díficil?

Heu aconseguit l'objectiu que us havíeu proposat?

Sense preparar una tècnica, haurien sortit les mateixes idees? Què hauria passat?

Altres indicacions

Si el grup és gran podeu dividir-lo en petits grups de 6-8 persones a l'hora de fer la pluja d'idees. Us pot anar bé fer aquesta activitat en el context d'una seqüència didàctica amb les activitats "La meva història, la teva història", "Les necessitats de l'Alèxia i en Pere" i "Acords".

Per a informació sobre tècniques de creativitat: www.neuronilla.com/, www.innovaforum.com/
Un exemple de taller sobre creativitat i conflicte: <http://www.escolapau.org/img/programas/educacion/>

Propostes d'acció

Utilitzeu la pluja d'idees o altres tècniques de creativitat en situacions en què hàgiu de buscar solucions a un problema.

Nivell de dificultat: 1**Edat recomanada:**

> 8 anys.

Intenció educativa:

- Valorar la importància d'analitzar les diferents possibilitats davant d'una dificultat.
- Confirmar la importància d'identificar les necessitats profundes de les parts com a clau del conflicte.

Resum: En petits grups analitzen les propostes de solució per identificar-ne les més òptimes i plantejar-les als dos personatges, l'Alèxia i en Pere, perquè es decideixin.

Temps: Aproximadament 30 minuts.

Tipus: Interior, debat.

Grup: De 6 a 25.

Desenvolupament

- Escolliu dos participants que faran d'Alèxia i Pere. Aquests tenen uns minuts per ficar-se dins del personatge, revisar la història i tota la informació recollida fins ara. És important revisar les necessitats en joc, com s'han sentit, etc. Per això, anirà bé que un educador els ajudi en aquesta preparació. Cal que ho facin per separat.
- Mentrestant es fan grups de tres i se'ls demana que analitzin les propostes de solució sorgides de l'activitat Solucions i decideixin quines són les més viables i per què.
- En plenari els grups presenten la seva solució preferida i exposen la seva anàlisi als personatges. Si aquests tenen alguna pregunta o comentari la fan i el grup la respon, però no s'entra en debat. És important que els actors parlin des dels personatges, si no és fàcil que tot els sembli bé.
- Un cop exposades totes les solucions analitzades, els dos personatges han de decidir, en conversa entre ells i davant del públic, quina solució agafen i de quina manera la portaran a terme.

Valoració i conclusions

Què ha aportat l'anàlisi de la llista de propostes de solució? De què ha servit?

Quines coses s'han tingut en compte en l'anàlisi? Ha estat fàcil o difícil? Per què?

Com s'ha sentit l'Alèxia? Com s'ha sentit en Pere? Estan contents amb el resultat final?

Altres indicacions

És indispensable tenir una bona anàlisi de les necessitats en conflicte per trobar-hi solucions òptimes. Si no s'ha fet això en el seu moment, ara tornaran a sorgir quan us adoneu que les parts no accepten cap de les solucions proposades perquè no responen a les seves necessitats reals. Aleshores haureu de tornar enrere en el procés per aprofundir en l'anàlisi de necessitats.

Us pot anar bé fer aquesta activitat en el context d'una seqüència didàctica amb les activitats "La meva història, la teva història", "Les necessitats de l'Alèxia i en Pere" i "Solucions".

Propostes d'acció

Tingueu present la importància d'analitzar alternatives quan us trobeu en situació de conflicte o d'haver de resoldre algun problema. Escolliu un conflicte que hagi passat al barri i analitzeu entre tots el procés complet del conflicte (quines emocions ha tingut cada part, quines posicions i necessitats té cada part, quines possibles solucions es podrien trobar per respectar les necessitats de cadascú, etc.).